

Guía Docente

Datos Identificativos					2022/23
Asignatura (*)	Literatura Española do Século de Ouro 2	Código	613G01026		
Titulación	Grao en Español: Estudos Lingüísticos e Literarios				
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6	
Idioma	Castelán				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Letras				
Coordinación	Martinez Lopez, Maria Josefa	Correo electrónico	maria.josefa.martinez@udc.es		
Profesorado	Martinez Lopez, Maria Josefa	Correo electrónico	maria.josefa.martinez@udc.es		
Web					
Descrición xeral	O obxectivo desta materia é ampliar o estudo de autores e obras dos séculos XVI e XVII, completando o panorama básico ao que alumno accedeu na materia «Literatura Española» de 2º de Grao. A materia ocúpase das produccions prosísticas do Século de Ouro, con un enfoque histórico-filolóxico. Preténdese desenvolver a capacidade de lectura comprensiva e crítica e a capacidade de relacionar os aspectos históricos, culturais e estéticos. Do mesmo xeito, preténdese que o estudante acade dominio técnico na análise de textos literarios desta época.				

Competencias do título

Código	Competencias do título
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A2	Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.
A5	Ter un dominio instrumental avanzado oral e escrito da lingua española.
A7	Coñecer as literaturas en lingua galega, española e inglesa.
A9	Elaborar textos orais e escritos de diferente tipo en lingua galega, española e inglesa.
A10	Ter capacidade para avaliar criticamente o estilo dun texto e para formular propostas alternativas e correccións.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
A16	Coñecer a crítica textual e a edición de textos.
A17	Ter un coñecemento avanzado das literaturas en lingua española.
A18	Coñecer a historia e a cultura das comunidades hispanofalantes.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B2	Manexar ferramentas, programas e aplicacións informáticas específicas.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B4	Ser capaz de comunicarse de maneira efectiva en calquera contorno.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.
B10	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán/á e profesional.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Ter un coñecemento das producións culturais da Humanidade (Arte, Pensamento, Literatura)	A2 A7 A15 A17 A18	B3 B6 B8	
Coñecer os principais autores do Século de Ouro español, e valorar criticamente as súas producións (particularmente os textos en prosa).	A17 A18		
Coñecer as técnicas e método de traballo e análise da ciencias humanas e sociais	A1 A10 A11 A16	B1 B2 B7	C6
Valorar criticamente a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que debe afrontarse e ser capaz de aproveitala para aprender e desenvolver o coñecemento		B1 B2 B7	C3
Ter capacidade para comunicar os coñecementos adquiridos	A5	B4 B10	C1
Traballar de forma autónoma e con iniciativa			C5
Utilizar as TIC'S para o exercicio como ferramenta de aprendizaxe			C3
Capacidade para interrelacionar os distintos ámbitos da Filoloxía e da Cultura	A9	B5	C6

Contidos	
Temas	Subtemas
Introdución	1. Contexto histórico-filolóxico. 2. Modelos e xéneros prosísticos.
Prosa do século XVI	1. Prosa humanística: (diálogo, epístola, misceláneas, outras). 2. Prosa de ficción 1: pervivencia de xéneros medievais. 3. Prosa de ficción 2: os xéneros novos. Literatura pastoril e picaresca, etc.
Prosa do século XVII	1. Prosa cervantina: El Quijote. Novelas ejemplares 2. Prosa intelectual e moral: Quevedo, Los sueños

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Lecturas	A7 A16 A17 B1 B3	0	60	60
Aprendizaxe colaborativa	A1 A2 A5 A10 B2 B4 B5 B8 C1 C3 C5	15	0	15
Traballos tutelados	A9 A11 A15 A16 A18 B6 B7 B10 C6	3	15	18
Sesión maxistral	A17 B5	21	0	21
Obradoiro	A1 A2 A5 A9 A10 A11 A15 A17 B1 B2 B3 B4 B6 B7 C1 C6	15	0	15
Proba mixta	A1 A9 A11 A17 C1 C6	3	15	18
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Lecturas	O estudante terá que realizar ao longo do cuadrimestre as lecturas relativas ás fontes primarias e secundarias da materia. A lectura das obras deberá estar finalizada con antelación ao momento no que comece a súa explicación nas aulas de aprendizaxe colaborativa. As lecturas deberán facerse seguindo a selección realizada polos profesores que o estudante atopará na reprografía da Facultade. No caso de obras máis extensas, haberá que seguir as edicións que se mencionan na bibliografía desta guía. É importante que todos os estudantes conten coas mesmas edicións, alén da calidade filolóxica dos textos recomendados, para facilitar o seguimento das explicacións na aula e as correccións posteriores de traballos e exames. Na introducción a cada unha das seccións, proporcionarase ao estudante unha selección de textos de bibliografía secundaria para a contextualización dos temas.
Aprendizaxe colaborativa	Ao non existir na nomenclatura da guía a correspondente á disciplina filolóxica de comentario de texto literario, adoptase esta denominación. Semanalmente haberá unha sesión interactiva na que se realizarán actividades relativas á aplicación metodolóxica do comentario de texto literario aplicado aos textos obxectos da materia. Para realizar esta actividade, o estudante deberá ter traballado previamente o texto proposto para a análise de xeito a poner en común os resultados do seu traballo.
Traballos tutelados	Partindo das obras dos autores obxecto da materia, ofrecerase ao estudante unha selección de posibles traballos de diversos tipos. O traballo será individual e os profesores supervisarán o desenvolvemento do mesmo en hora de titorías.
Sesión maxistral	Haberá unha sesión maxistral por semana de noventa minutos de duración. A responsabilidade desta sesión recae sobre os profesores. Os obxectivos das sesións serán a exposición dos rasgos máis salientables para os períodos literarios abordados dos xenéros e autores estudados
Obradoiro	O obradoiro consistirá nunha serie de traballos prácticos. O alumnado realizará comentarios, discusións dirixidas, análise de documentos e proposta razoada de investigación sobre un tema determinado.
Proba mixta	Na data oficial marcada polo Centro, o estudante realizará unha proba na que demostrará os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos ao longo do curso.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe colaborativa Traballos tutelados	Ao longo do cuadrimestre fixaranse as sesións de titorías con cada un dos estudantes para supervisar o traballos tutelados e dar as orientacións relativas á aprendizaxe colaborativa.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Obradoiro	A1 A2 A5 A9 A10 A11 A15 A17 B1 B2 B3 B4 B6 B7 C1 C6	A asistencia e a participación activa do alumnado nas sesións interactivas de aprendizaxe colaborativa e obradoiro será controlada e avaliada de xeito continuado.	10
Traballos tutelados	A9 A11 A15 A16 A18 B6 B7 B10 C6	A partir das obras e os autores obxectos da materia, ofrecerase ao estudante unha selección de posibles traballos. O traballo será individual e a profesora supervisará o seu desenvolvemento en horas de titoría. O traballo entregarase con antelación suficiente para dar tempo a adecuada corrección y revisión. O traballo terá unha extensión mínima de 10 e máxima de 15 páxinas a 2 puntos interliñais e fonte Times New Roman 12.	40
Proba mixta	A1 A9 A11 A17 C1 C6	Consistirá nunha proba teórica e práctica que medirá o aproveitamento da materia por parte do estudante. Os criterios de avaliación serán: adecuación da resposta á pregunta formulada, estruturación do discurso, corrección léxica, ortográfica e gramatical. Para superar a materia, a calificación mínima desta proba deberá ser de 4 puntos sobre 10.	50

Observacións avaliación

Só se aceptarán

traballos entregados na data marcada e con antelación suficiente respecto da proba mixta. Calquera indicio de plaxio conlevará a cualificación de cero (0).

Non se poderá

aprobar a materia sen ter unha cualificación mínima de 4 sobre 10 na proba mixta.

Na segunda oportunidade (xullo) os alumnos que suspenderen a proba mixta (40%) deberán repetila na data fixada polo Centro; os alumnos que suspenderen o traballo tutelado (60%), deberán corrixir as deficiencias e incorporar as melloras indicadas pola profesora. A data de entrega do traballo tutelado será o mesmo día que a fixada oficialmente para o exame.

Moi importante:

o alumno será avaliado e calificado sempre que se presente á proba mixta.

Recibirá a cualificación de "NON PRESENTADO" cando non se presente ao exame.

Os alumnos que teñan recoñecida a dispensa

realizarán as mesmas probas que os demais: proba mixta (40%) e traballo tutelado (60%) por non se considerar na avaliación a asistencia e a participación na aula. Arbitraranse de acordo co alumno todas as medidas de atención necesarias.

Calquera forma de plaxio, como a

cita de traballos alleos sen marca de tal o usen a referencia correspondente, suporá o suspenso para a proba ou traballo. O mesmo será de aplicación a calquera forma de copia indebida nas probas ou exames. O control farase mediante o programa de detección de plaxios Turnitin, autorizado pola Xunta de Facultade.

A materia poderá ser adaptada ao estudantado que precise da adopción de medidas encamiñadas ao apoio á diversidade. De ser o caso, deberán contactar cos servizos dispoñibles na UDC/no Centro: nos prazos oficiais estipulados de maneira previa a cada cuatrimestre académico, coa Unidade de Atención á Diversidade (<https://www.udc.es/cufie/ADI/apoioalumnado/>); no seu defecto, coa Titora ADI da Facultade de Filoloxía (no seguinte enderezo electrónico: pat.filoloxia@udc.gal).

Fontes de información

Bibliografía básica

Lecturas obligatorias. S. XVIMontemayor, Jorge de Los siete libros de la Diana, ed., J. Montero, Barcelona, Crítica, 1996; ed. A. Rallo Gruss, Madrid, Cátedra, 1991 (selección). Valdés, Juan de, El diálogo de la lengua, Lecturas obligatorias. S. XVII Alemán, Mateo, Guzmán de Alfarache (1ª parte), ed. L. Gómez Canseco, B. Galaxia Gutenberg, 2012; M. Akal, ed. B. Brancaforte, 1996; M. Cátedra, ed. J. M. Micó, 1992/94; B. Planeta, ed. F. Rico, 1987. Cervantes, Miguel de (1998) El ingenioso hidalgo don Quijote de la Mancha ed., F. Rico; ed., Luis Murillo, Madrid, Castalia, 1978. Quevedo, Francisco de, Los sueños, ed. J. O Crosby, Madrid, Castalia, 1993 (selección de la profesora).

Bibliografía complementaria

ALBERICH, J. et al., dir (1990) Historia de la Literatura Española, Madrid, Cátedra, 2 vols. CARRASCO URGOITI, S., F. LÓPEZ ESTRADA y F. CARRASCO, (2001) La novela española en el siglo XVI, Madrid, Iberoamericana- Vervuert. MAINER, J. C., dir. (2009) Historia de la literatura española, vol. 3 (de 1598 a 1691), Pedro Ruiz (coord.), Crítica. PEDRAZA, F. B. y M. Rodríguez (1990) Las épocas de la literatura española, Madrid, Ariel. PRIETO, A., (1986) La prosa española del siglo XVI, Madrid, Cátedra. RALLO GRUS, A. (1987) La prosa didáctica en el siglo XVI, Madrid, Taurus. RALLO GRUS, A. (1988) La prosa didáctica en el siglo XVII, Madrid, Taurus. RICO, F. dir. (1994) Historia y crítica de la literatura española, Barcelona, Crítica, vols. II, III y suplementos. RODRÍGUEZ CACHO, L. (2009) Manual de historia de la literatura española, Castalia, vol 1.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Introdución aos Estudos Literarios/613G01005

Lingua e Cultura Clásica/613G01006

Literatura Española/613G01011

Literatura Española Medieval/613G01022

Literatura Española do Século de Ouro 1/613G01023

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías